

melser, som gælde for Aktieselskaber, bringes til Anvendelse paa Kommanditaktieselskaber, altsaa for at forhindre, at man omgaar Aktieloven ved at omdanne Aktieselskaber til Selskaber af den Art, jeg her har nævnt. Faa vi ikke denne lille Lov, ville den Slags Selskaber, hvis de dukke op, være uden nogen som helst Lovgivning, og det vil ikke være saa vanskeligt at benytte den Form, da man altid vil kunne faa en, som ingenting ejer, til at staa som Komplementær, saaledes at han hæfter med alt, hvad han ejer, medens de øvrige ere dem, som i Forhold til deres Aktiebølg komme til at betale i Tilfælde af Tab. Man vilde paa den Maade kunne faa et Selskab, som i Virkeligheden var et rent og skært Aktieselskab, under en Form, som tillod at unddrage sig alle Forpligtelser efter den gældende Aktielovgivning. At hindre dette er Formaålet med denne lille Lov. Jeg tror ikke, den behøver videre Omtale, det er en Selvfølge, at vi maa have en saadan Lov i Forbindelse med en Lov om Aktieselskaber.

Falbe-Hansen: Ogsaa jeg finder, at det er et fortjenstfuldt Arbejde, som her foreligger, og jeg mener, at det er et fortræffeligt Grundlag til videre Overvejelser i dette store og vigtige Spørgsmaal. Jeg finder imidlertid, at Forslaget gaar for vidt i sine Fordringer om Regulering af Aktieselskaber, og jeg er i saa Henseende enig med den ærede foregaaende Taler i, at tvungen Regulering saa vidt muligt bør undgaas. Det er et Livsprincip i Forretningsverdenen at have Frihed og Selvstyre. Det kan være, at det er nødvendigt at indskrænke og kontrolere, men det er et nødvendigt Onde, og som Følge deraf bør det ikke udstrækkes videre end absolut nødvendigt. Jeg mener ogsaa, at den ærede foregaaende Taler har Ret deri, at de Omraader, hvor der bør være Kontrol, ere med Hensyn til Selskabernes Stiftelse og Ophør, med Hensyn til Regnskab og Revision, men hvad der er ud derover, er af det onde, og for saa vidt der er Tale om at regulere Selskabernes Liv og Virke-maade, saaledes som Forslaget gør, bør man være i høj Grad varsom i saa Henseende.

Hvad angaar Stiftelsen af Selskaber, er det, det kommer an paa, at alt kommer til at ligge klart og aabent frem, saaledes at Aktionærerne kunne se, hvad de gaa ind til. Det forekommer mig, at Forslagets Bestemmelser paa dette Punkt ere udtømmende og gode, men ogsaa her me-

ner jeg ganske vist, at man er gaaet noget for vidt. Det er saaledes foreslaaet, at intet Aktieselskab maa have en mindre Kapital end 10,000 Kr. Det forekommer mig at være lidet heldigt. Der er mangfoldige Tilfælde, hvor det er ønskeligt at have smaa Aktieselskaber, og jeg ser ikke, at der er nogen Grund til at udelukke saadanne. Summen 10,000 Kr. er desuden aldeles vilkaarlig; den naturlige Grænse for Aktieselskabers Størrelse forekommer mig at ligge deri, om det har saa stor Interesse, at det kan betale sig at udrede de Omkostninger og have den Ulejlighed, som et Selskabs Stiftelse medfører. Heller ikke anser jeg det for rigtigt, at Aktierne ikke maa være mindre end 100 Kr. I andre Lande har man dem betydelig lavere, i England er det ganske almindeligt, at man har dem paa 1 £. Det er sagt, jeg tror ogsaa af den ærede Handelsminister, at man ved denne Bestemmelse vilde forhindre, at Smaafolk gav sig af med Spekulation, men der er saa mange andre Adgange til at spekulere, ja, endog til den vildeste Spekulation, at man her kun lukker en smal Dør, men lader en stor Port staa vidt aaben. Det nytter altsaa ikke noget. I mange Forhold, ved Smaaforsikringer og lignende, er det ønskeligt, at der kan udstedes smaa Aktier.

Saa er der Bestemmelsen om, at Aktier ikke maa udstedes til Underkurs. Ogsaa denne Bestemmelse finder jeg i høj Grad uheldig, thi nu dækkes Omkostningerne ved Stiftelsen ganske almindeligt netop ved Underkursen, og det er Skik og Brug hele Verden over ved Stiftelsen og Ordningen af saadanne Selskaber, at Bankierer og lignende betales ved en Underkurs, og jeg ser ikke nogen som helst Betænkelighed derved, naar blot den Hovedregel fastholdes, at det skal være klart og aabent for Aktionærerne, at der er Underkurs.

Ja, der er saa mange Enkeltheder, der kunde være Anledning til at omtale, at jeg hverken kan eller vil spille Tingets Tid med at omtale dem alle, men jeg kan dog ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa § 21, ifølge hvilken det i Løbet af de to første Aar skal være forbudt Selskabet at købe en bestaaende Forretning eller bestemte Formuegenstande. Det forekommer mig at være en næsten umulig Bestemmelse. Hvorledes skal et Selskab kunne være udelukket fra saadanne Forretninger? Jeg tænker mig, at Grunden er den, at man derved har villet forhindre en Omgaelse af Bestemmelserne